

Aveln år 2018

Det har under året registrerats 30 kullar och totalt 199 valpar fördelat på 86 tikar och 113 hanar. Rasklubben tillämpar ett graderingssystem med gröna, blå och röda kullar. Av de 30 kullarna som registrerades 2018 var 4 gröna, 2 blå och 24 röda. De gröna kullarna uppfyller alla avelsrekommendationer för både hälsa och drag-/utställningsmeriter. De blå kullarna, som uppfyller alla hälsokrav men saknar någon merit på föräldradjuren, föll båda två på att en av föräldrarna saknar utställningsmerit. Båda hade dock meriter för utställning och dragprov på en av föräldrarna.

När det kommer till de röda kullarna är det komplext att beskriva de olika orsakerna till att kullarna är just röda. Hälsokraven kan sägas vara tvådimensionella då de innebär dels ett krav om hundens faktiska hälsa, dels krav om när hälsoundersökningen ska vara gjord. Rasklubbens rekommendationer är att hälsoundersökning ska göras innan parning eftersom det bara är då välgrundade avelsbeslut kan göras. Därtill för ögonlysningen inte vara gjord mer än 12 månader innan parning eftersom ärftliga ögonsjukdomar kan visa sig först sent i livet och chansen att fånga upp dem är större om hunden är lyst nyligen. Detta innebär emellertid att en kull som förvisso kommer av två helt friska föräldrar kan vara röd i statistiken därför att något hälsotest är gjort i efterhand.

De röda kullarna som registrerats under 2018 är röda av många olika orsaker. Någon är röd enbart för att en ögonlysning var för gammal, någon annan för att en förälder har konstaterad höftledsdysplasi i kombination med att det saknas hälsoundersökning för ögonsjukdomar. En översikt över kullarnas gradering riskerar av denna anledning att bli missvisande för hur det verkligen står till i aveln. Därtill ska nämnas att en kull som inte uppfyller alla hälsokrav blir röd oavsett om kravet på meriter är uppfyllt eller inte. En översikt säger därmed nästan ingenting om rekommendationerna för meriter.

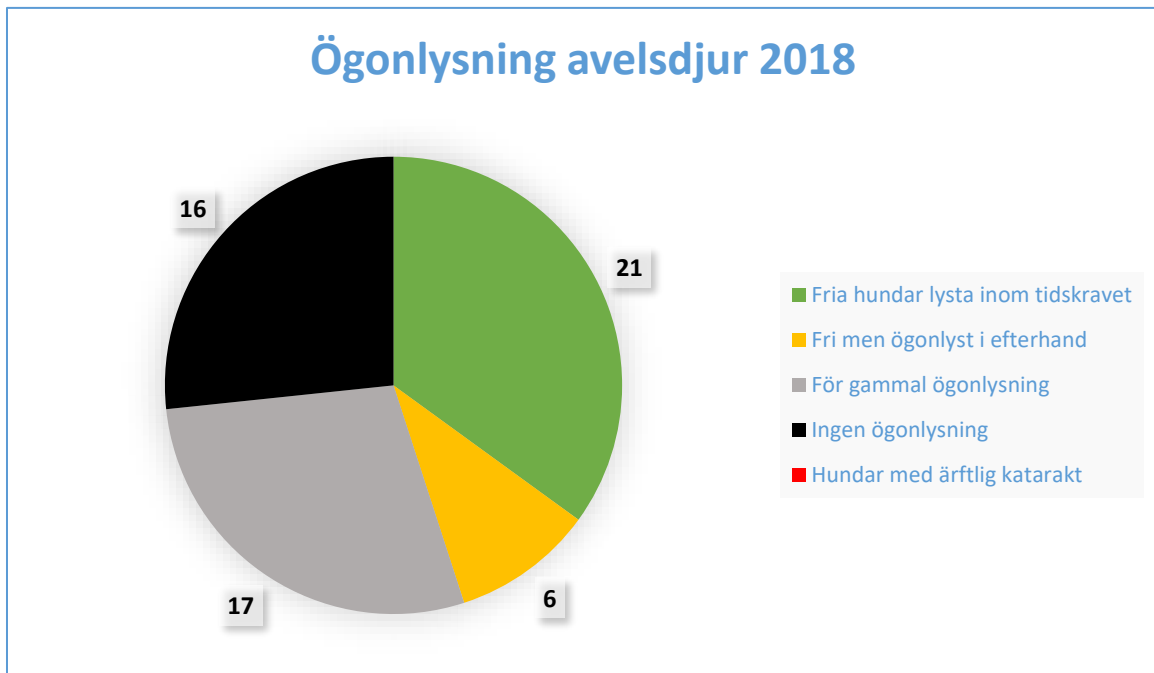
Presentationen av valpkullstatistiken har därför brutits ner till en presentation för vart och ett av de olika avelsrekommendationerna och dessutom så att det visar statusen per hund som använts i avel, inte status per parning.

Innan analysen av de olika avelsrekommendationerna presenteras kan några avelsrelaterade anmärkningar som inte rör klubbens rekommendationer göras. Två parningar strider mot SKK:s grundregel om tikens ålder. Dessa två tikar var 9 respektive 15 månader gamla vid parningstillfället. Tre kullar har en inavelsgrad som överstiger SKK:s rekommendation om max 6,25%. Dessa tre registrerades med inavelsgrad om 6,5%, 13,6% och 19,1%. För en kull finns vidare en anmärkning om att hanen som använts inte har fullt utvecklade eller normalt belägna testiklar.

Ögonlysning

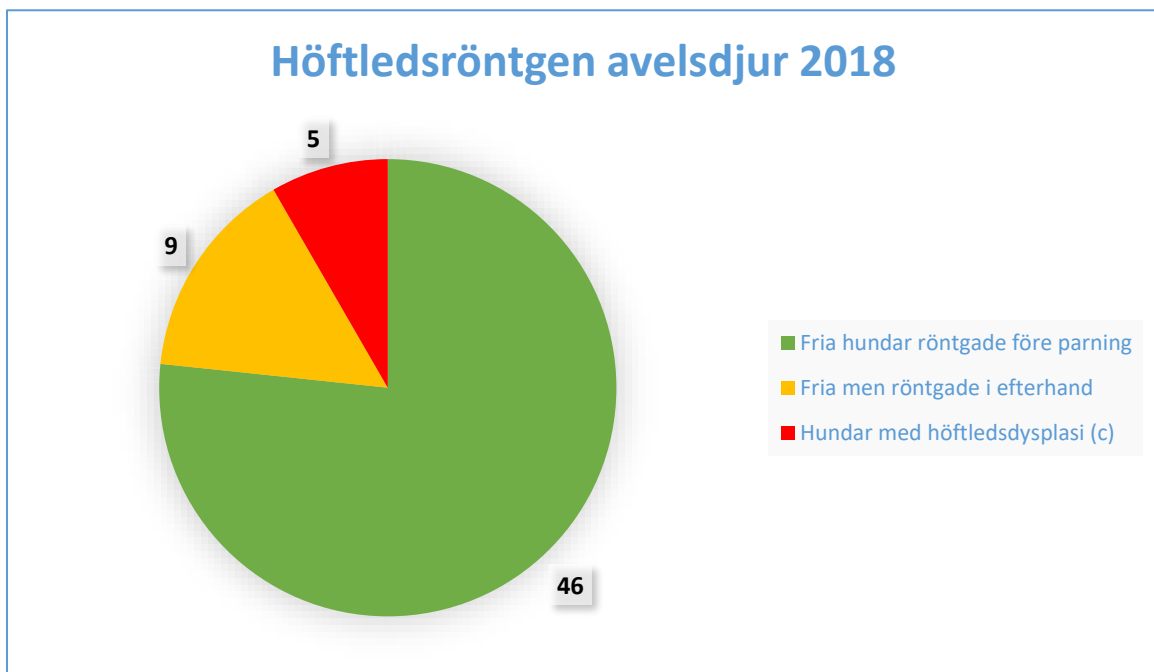
Rasklubbens avelsrekommendation för ögonsjukdomar är att både tik och hane ska vara ögonlysta och fria från ärftliga sjukdomar senast ett år före parning. Det innebär dels att hunden ska vara lyst och fri före parningstillfället, dels att ögonlysningen inte får vara äldre än 12 månader vid tidpunkten för parning. Anledningen till att undersökningen inte får vara för gammal är att symptom för ärftliga ögonsjukdomar, framförallt katarakt kan visa sig först sent i livet. Chansen att

fånga upp en sjuk hund innan den används i avel är därför större om hundarna testas inför varje parning. Statistiken spretar en del för ögonlysningskravet och det går inte säga så mycket om den faktiska hälsan hos avelsdjuren eftersom ögonlysning saknas eller är för gammal i över hälften av fallen.

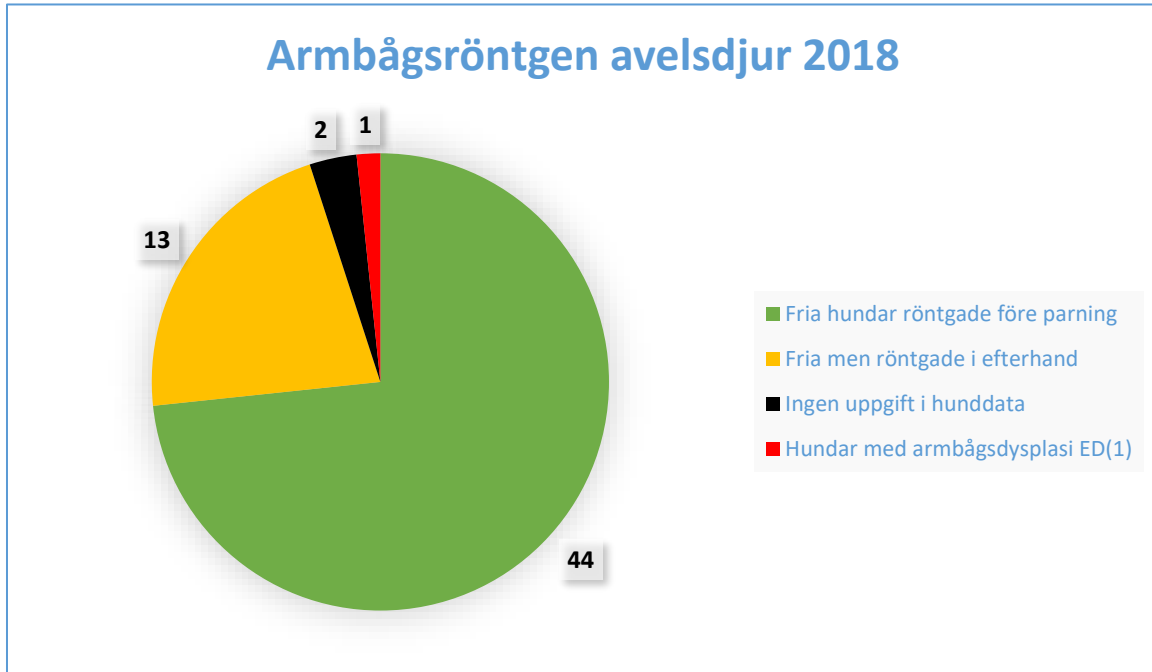
Höfter

Klubbens rekommendation för höfter är att både tik och hane ska vara röntgade och fria från HD (A eller B) före parningstillfället. Att hundarna är röntgad (endast känd status) är också ett krav för att valparna ska registreras hos SKK och därför är samtliga hundar också undersökta. De fem hundar med höftledsdysplasi som använts i aveln under 2018 representeras i fem olika kullar. Ca 1/6 av de valpar som föddes under 2018 har således en förälder med höftledsdysplasi.

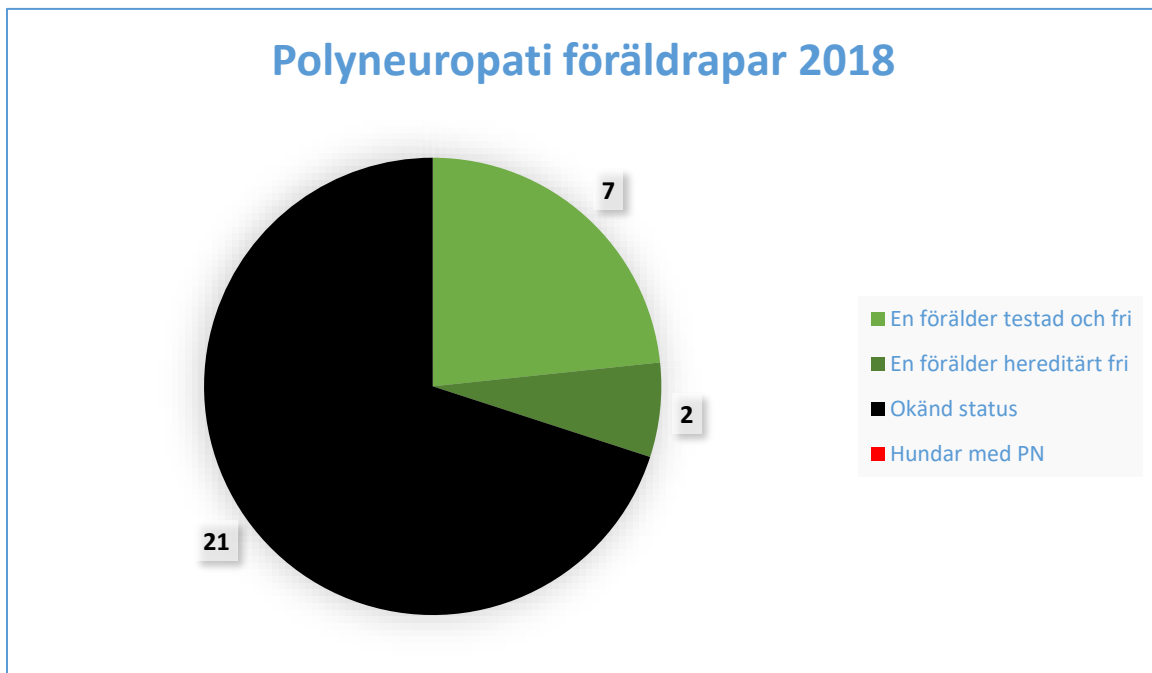
Armbågar

Rasklubbens rekommendation för armbågar är att båda föräldrarna ska vara röntgade och fria från ED (0) före parningstillfället. Detta är inte ett krav för registrering hos SKK, det får dock antas att den höga andelen hundar som är undersökta har ett samband med att det är enkelt och relativt billigt att undersöka armbågarna samtidigt som höftledsröntgen.

Polyneuropati

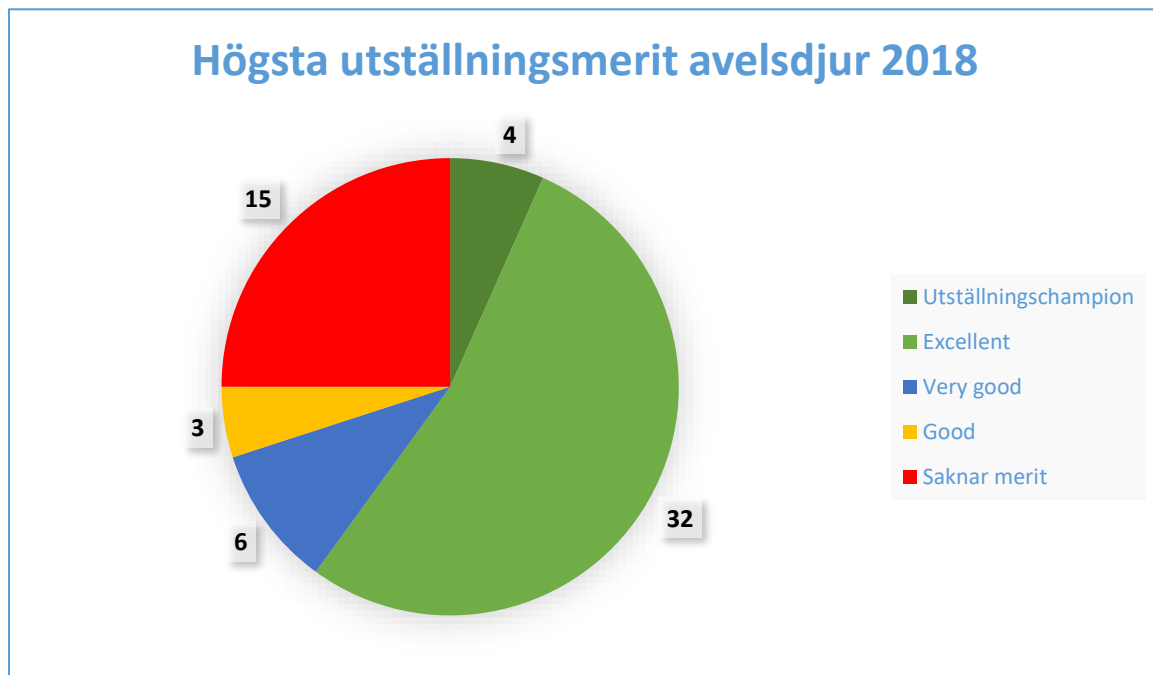
Eftersom avelsrekommendationen för Polyneuropati är att ett av föräldrarna ska vara testad och fri från PN före parning belyser statistiken för PN inte de individuella avelsdjuren utan föräldraren. Varje tal i diagrammet representerar därför dubbelt så många hundar och det räcker att ett avelsdjur uppfyller kravet.

Det ska noteras att inom det svarta området där hundar med okänd status för PN representeras mycket väl kan finnas både testade och hereditärt fria hundar. Detta har att göra med flera saker. En orsak är att det i några fall inte går att hämta in uppgifter om avelsdjuret eller dennes föräldrar då resultaten inte är registrerade i alla fall. På grund av detta har närmare undersökningar bara gjorts på de hundar där alla andra krav är uppfyllda. Det är alltså bara i fall där okänd PN-status är den enda orsaken till att en hel kull inte uppfyller kraven för valphänvisning som externa databaser och efterforskningar om hereditär uteslutning av sjukdomen har vidtagits.

Utställningsmeriter

Det har inte tagits hänsyn till placeringar i konkurrensklass eller särskilda priser. Om hunden inte har ett registrerat utställningschampionat har således bara den högsta kvalitetsbedömningen noterats, oavsett om hunden också fick CK, CERT, BIR, etc.

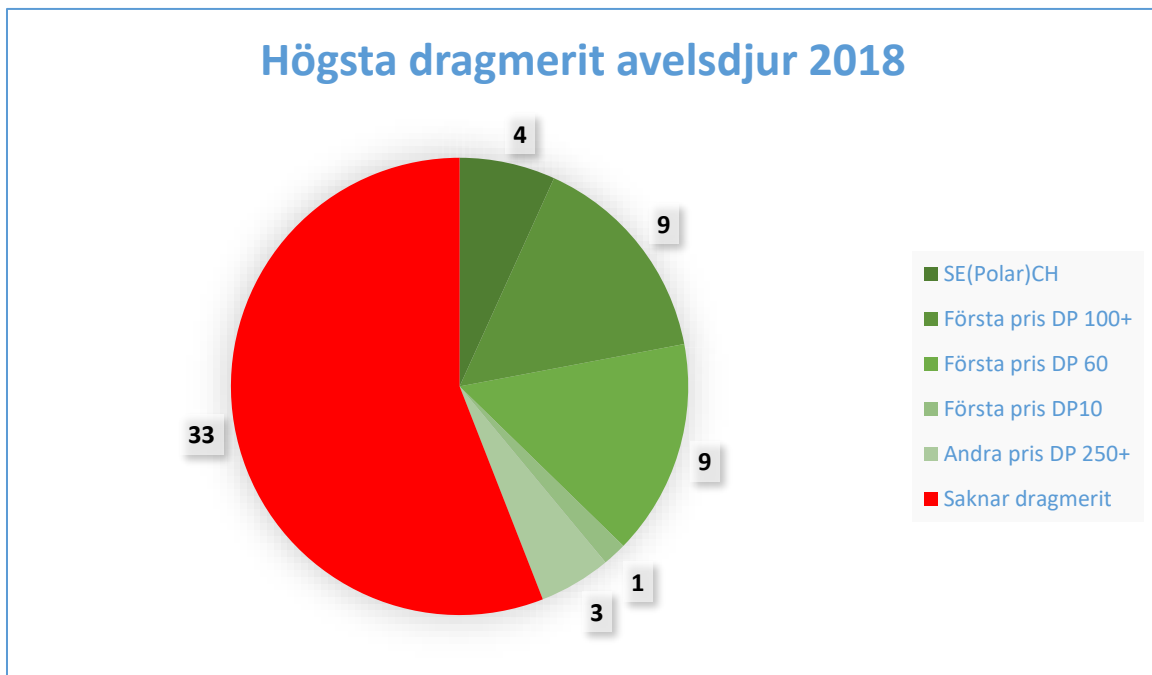
Meriter från dragprov

Även här räcker det att ett av avelsdjuren uppfyller rekommendationen för att parningen i sin helhet ska uppfylla rekommendationerna. Till skillnad från PN, där ändamålen med rekommendationen på grund av hur sjukdomen sprids är uppfyllt när en förälder är testad och fri så är det gällande dragmeriter bättre om båda föräldrarna har meriter. Därför är det enskilda hundar som representeras i diagrammet nedan.

Det är något vanskligt att definiera vad högsta merit innebär. Om en hund har första pris på två olika prov, är då ett av dem bättre än det andra? Uppdelningen i kategorier har här skett med utgångspunkt i att ett första pris på de längre proverna är högre än på de kortare. En hund som har första pris på både DP100+ och DP60 återfinns alltså under kategorin högsta merit DP100+ (åtta av nio i den kategorin hade första pris på både DP60 och på DP100+). En enstaka hund hade första pris på DP60 och andra pris på DP250+. Med hänsyn till de praktiska svårigheter att ta första pris på DP250+, (det är sällan tillräckligt många fullföljande spann för att erhålla första pris) har andrapriset där värderats högre.

I kategorin SE(Polar)CH är hundar som uppfyller kriterierna för championat, oavsett om championattiteln har sökts eller inte. I det här sammanhanget har det inte uppfattats som relevant. Det kan dock noteras att tre av de fyra hundarna i

kategorin SE(Polar)CH har första priser från tre olika prov och tillräcklig utställningsmerit för ett polarhundschampionat men har ingen titel registrerad i hunddata.

Slutsatser

Aveln ser på många punkter bra ut. Det är fler helt gröna och blåa kullar än föregående år (då var det två gröna och en blå).

På några punkter finns det dock alarmerande uppgifter som rasklubben måste arbeta mer med. Bland annat aveln på hundar med C-höfter, det låga efterlevandet av ögonlysningskraven och avsaknaden av meriter, framförallt när det gäller dragprov.